

Megjelen:
Hetenként vasárnap
Előfizetési ára:
helybenházhozhordva
vidékrepostánküldve
Egész évre . . . 4 frt
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr
Hirdetések árszabály
szerint közöltetnek

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

zerkonztói iroda
Nap-utca 42 sz. hol
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehet
Kéziratok nem adat-
nak vissza
Nap-utca 42. sz. hova
ahirdetések és előfizet-
ések küldendők
Nyilteiri közlemé-
nyek soronként 15kr

A polgári iskola reformja.

A polgári iskolák reformja tuvalevőleg most kerül napirendre az országos közoktatási tanácsban.

A legfőbb kérdés — természetesen az, hogy: mire képesítsen a polgári iskola?

Erre a kérdésre felel meg a polgári iskolai tanárok orsz. egyesülete a miniszterhez benyújtott memorandumban. A felelet a következő:

Minősítsen a teljes hét osztályú polgári fiúiskola a következő a) köztisztviselői állásokra:

1. a községi, illetőleg körjegyzői vizsgára, illetve ennek sikeres letétele esetén ez állásra;
2. az anyakönyvvezetői vizsgálat, illetve állásra;
3. kir. tanfelügyelői tollnokságra;
4. vasuti, távirtdai és postatiszti tanfolyamra, illetve ez állásokra;
5. mérnökségi és felmérési növendéki állásra;
6. számvevőségi- és ellenőrző tisztviselőiségre;
7. állami, illetve köztörvényhatósági pénztári, adóhivatali tisztségekre;
8. dohányárudai, raktári és osztályorszátki tisztviselőiségre;
9. iskola, közművelődési, színházi, gondnoki, kezelő számtisztai állásra;
11. zálogházi igazgatói, ellenőri, könyvelői, pénztárnoki és ellenőrző számtisztai állásokra;

b) a magán, a társulati tisztviselői állások közül mindazokra, melyekhez főiskolai tanulmány nem szükséges.

A számvevőségi és pénztári szaknak említett állásaira a teljes, hét osztályú polgári iskolát végzett növendékek sokkal illetékesebbek, mint akár a gimnázium, akár a reáliskola nyolcz osztályát végzett tanítványai, mert kereskedelmi, számtani és könyvviteltani ismereteik ezen állásokra kiválóan képesítik, éppen úgy, mint a községi és körjegyzőségre, mely állásokon még alkotmánytani és jogi ismeretek is latba esnek.

Jogositson a teljes, hétosztályú polgári fiúiskola:

1. a bányászati;
2. az erdészeti;
3. a gazdasági;
4. a kereskedelmi;
5. az állatorvosi;
6. a katonai és
7. a tengerészeti akadémiákra és végül
8. a gyógyszerészeti tanfolyamra való felvételre.

Végül a hét osztályú polgári iskolát befejezett növendéket úgy korát mint tudományos előkészültségét tekintve teljesen jogosítottak kell tekintenünk az egyéves önkényességi kedvezménynek élvezetére.

Igy szól a polgári iskolai tanárok országos egyesületének javaslata. Hogy a kérdés hogyan dől el az a jövő kérdése. Annyi bizonyos, hogy a polgári iskolák képesítésének kérdését, jó lesz valahára már tisztázni, mert a mai viszonyokat a teljes bizonytalanság jellemzi.

Az alsószaboles-hajduvidéki ev. ref. tanítótestület közgyűlése.

Mozgalmas két napja volt városunknak kedden és szerdán. Az alsószaboles-hajduvidéki ev. ref. egyházmegye tanítóegyesülete tartotta meg évi rendes közgyűlését városunk falai között és pedig kedden választmányi, szerdán a szokásos évi közgyűlést. A népes egyházmegyénk másfél száznyi tanítóságából mintegy 80-85 jelent meg a szerdai közgyűlésre, mely a város háza nagyteremében lett megtartva. Legnagyobb számmal voltak képviselve: Böszörmény, Nánás, Hadház, Földes, Balmaz-Ujváros, P-Ladány és Búd-Szent-Mihály.

A közgyűlés lefolyásáról a következőket jelenthetjük:

Simon Károly egyesületi elnök pontban 9 órakor nyitotta meg a gyűlést, magras beszédben fejtegetvén az egyesület kitűzött: nemes célját. Az eljenzés-el fogadott megnyitó után átadta az elnöki szeket Lévy Imre alelnöknek. A keddi választmányi és más bizottsági jegyzőkönyvek felolvasása és a jelentések tudomásul vétele után kezdetet vette a kitűzött tárgysorozat.

Dobó Sándor hajdu-böszörményi tanító értekezett a vallásitanítás módszeréről a népiskolában. A vallásitanítás fontosságának és jelentőségének hangsúlyozása után határozati javaslatot nyújtott be a gyűlés elé, mely határozati javaslatához hozzá szólottak: Vincze József (Földes), Bán Geza (Nánás), Mészáros János (B-Szt-Mihály), Csúrka János mint vendég (Debreczen), Lévy Imre és Simon Károly elnökök. Dobó Sándor határozati javaslata elfogadott.

Vincze József tanító, a tanítótag egyik igen lelkes és buzgó munkásságú tagja, egy Simon István debreczeni tanítóval közösen feltalált egy rendszerű számológépet mutatott be. A bemutatott számológép tetszéssel találkozott.

Bán Geza hajdu-nánási tanító a szocializmusról tartott sikerült értekezést, melyet a közgyűlés egészen magaévé tett s kinyomtatni elhatározott.

Kóti Jeremiás hadházi tanító a népiskolai rendtartásról értekezett volna, miután azonban hosszas értekezése inkább az iskolai szervezet összeségét foglalta magában, Cseke Gábor helybeli tanító indítványára az értekezés czíme a fentebb megjelölt iránynak megfelelőleg javított ki. Különböző javaslata bővebben megolvasható az Országos tanügyi kongresszus 1896-ik évi naplójában, hol azt az egyetemes tanítógyűlés alaposan megvitatta s jegyzőkönyvébe is beiktatta.

Az alsószaboles-hajduvidéki egyházmegye területén máig 4-5 egyház tanítói kapták meg az 1893. évi XXVI-ik törvényezikben minden magyarországi néptanító részére biztosított korpótleket. Az egyesület választmánya ez ügyben elfogadásra ajánlja a Lévy Imre hajdu-böszörményi tanító, egyleti alelnök által fogalmazott, emelkedett hangon szóló feliratot a vallás és közoktatásügyi kormányhoz. — A közgyűlés többek hozzászólása után a feliratot egyhangulag elfogadta s az egyházmegyét felkérni határozta, hogy amaz egyházakat, melyekben ötöt éves

korpótlekra jogosult olyan tanítók volnának, kik valami gátló akadály miatt a minisztériumtól a korpótleket meg nem kaphatták volna, az egyházak pénztáraiból addig is részeltesse a korpótlek előlékezésében, míg ügyök kedvezően meg nem oldatik.

Az egyesület ezek után több belső természetű ügyet intézte még el, melyek után Simon Károly elnök, megköszönvén Hajdu-Szoboszló város hatóságának, az itteni ev. ref. egyház előjáróságának, s a helybeli tanítótestületnek előzékenységét, annak kijelentésével, hogy az egyesület közgyűlése jövő évben H-Böszörményben lesz, a közgyűlést bezárta.

Ezt megelőzőleg Dobó Sándor az egyházmegyei elnökség üdvözlőlevelét adta át az egyesületnek.

A közgyűlés tartama alatt jelen voltak a helybeli egyház és a városi hatóság képviselőiben: Soltész László lelkes, Fekete Sándor világi főjegyző, Penztáros István városi főjegyző, Fehér Gábor arvaszéki ülnök, sbb Tíz órakor érkezett Csankó Viktor kir. tanfelügyelő, ki mindvégig élenk figyelemmel hallgatta a tanácskozást. — Az állami polgári iskolát Szécsy Miklós és Polya Mihály képviselték.

Déli 1 órakor a Pavillonban 100 terítékű közebéd volt 1 frt részvételi díjjal. A vidám hangulatban lefolyt banketten az első pohárköszöntőt Simon Károly egyesületi elnök mondotta a kir. tanfelügyelőre. Lévy H-Szoboszló város egyházi és világi előjáróságát elvette. Kovács Gyula polgármester örömeinek ad kifejezést, hogy az egyesület Szoboszlón tartja közgyűlését. Szíves örömmel üdvözi a város falai között a tanítótagot. Dobó Sándor és Padrah Sándor egyházmegyei tanácsbíró után Csankó Viktor kir. tanfelügyelő emelt poharat a tanítótag amaz óhajaért, hogy ne csak korpótleket kaphassanak mar, hanem végre valahára tisztességes fizetést is. Vincze József, Bán Geza, Fehér Gábor, Nagy Antal és mások felszólalásai után még a tarsaság az esti órákig együtt maradt a legjobb és legkedélyesebb hangulatban.

A majorbéli szőlőoltványok eladása.

Ha az előzetes számítások nem csalnak, a város majorbéli szőlőtelepéről az idén 4-5000 drb oltvány és körülbelül 20000 drb. sima, beoltani való Ripária kerül eladás alá. Ezek az oltványok és vesszők a mai viszonyok között olyan tekintélyes összeget képviselnek, hogy busasan kifizetik a majorkerbe befektetve levő összes tőke kamatait.

Az elárútatásnál azonban arra kell ügyelni a városnak, hogy az árakat nagyon méltányosan szabja meg, mert a majorbéli szőlőtelep tuvalevőleg abból a célból létesített, hogy a birtokos közönségnek az új szőlőtelepítésnél segélyére legyen.

A városnak tehát nem szabad az eladásnál nyereszkedni, mert ez által, a közöltségen létesített telep tulajdonképeni célja eljettnek.

Az árakat úgy kell megszabni, hogy a város is jól jöjjön ki az eladással, de a birtokos közönség is méltányos árak mellett jusson oltványokhoz és vesszőkhöz.

Ezt a két szempontot nagyon szépen össze lehet egyeztetni.

Az árak meghatározásánál az nem lehet irányadó, hogy az ország egyes szőlőtelepei milyen árakon adják el terményeiket, mert az általánosan ismert dolog, hogy manapság a szőlőoltvány méregdrága mindenütt, még pedig azért, mert az egyes telepek túlságosan kihasználják a gazdaközönség telepítési kedvét.

A városnak ezek után indulni nem szabad, mert a város előtt egy magasabb cél áll: a gazdaközönség elősegítésének célja.

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Dr. Wohl Lajos b.-szilvási kör-orvos folyó hó 24-én hétfőn jegyezte el Dr. Simon Gáspár városi tisztiorvos kedves, szép leányát Piroskát. Gratulálunk.

— **A latinnyelv a polgári iskolában.** A polgári iskolai latinnyelvi tanszék sok sürgetés után végrehaladásra betöltötte a közoktatásügyi miniszter. A latinnyelv tanárává Kalocsay Gusztáv plébános nevezetett ki, aki az előadásokat már a héten meg is kezdte. Gratulálunk a kinevezéshez, s igen örülünk, hogy a latinnyelvi tanszék egy olyan valódi szakemberrel tölthetett be, akivel minden tekintetben igen-igen sokat nyert a polgári iskola.

— **A majorbéli gyümölcsfa-oltványok eladása** ma délután 3 órakor fog megtörténni a helyszínen, a Majorokertben. Az eladásra kerülő gyümölcsfa-csemeték már ki vannak ásva, úgy, hogy a vevők egyenesen el is vihetik a megvett csemetékét. Az oltványok egy része igen szép növésű. Kaphatók alma, körte, szilva, kajszinbarack és cseresznye oltványok, darabonként 10—15—25 kr-ával. A venni szándékozók pontosan jelenjenek meg a helyszínen, mert az elárúttal megbízott küldöttség pontban 3 órakor megkezdí az eladást.

— **A gyalog és ígás közmunka** leszoigálása a héten megkezdődött. A hatóság a város utcáinak megtöltésére használja fel a jelentkező közmunkaerőt. A héten a VII-ik tizedben dolgoztak a közmunkások.

— **Emlék a királynénak.** Elhunyt nagyszonyunk iránti kegyeletét méltóan örökölté meg Torontál-Erzsébetlak róm. kath. hitközsége, a mely a hívek összerakott filléreiből Erzsébet királynénak emlékére a „Budapesti szivattyu- és gépgyár részvénytársaság (ezelőtt Walsér Ferencz) jóbiru harangöntődjében egy körülbelül 400 krgos harangot rendelt meg, a melynek egyik oldalára magyarországi Szt.-Erzsébet, a másik oldalára elhunyt királynénk dombormú képét megfelelő felirattal.

— **Hol lesz az új polgári iskola?** A Pusztafalu szabályozása, s ezzel kapcsolatban az ujonnan építendő polgári iskola helyének megjelölése legközelebb napi rendre kerül. Illetékes helyen már foglalkoznak is az új polgári iskolai épület helyének megjelölésével, úgy, hogy a dolog rövid időn végleg el is fog dőlni.

— **A népfelkelők ellenőrzési szemléje** pénteken délelőtt tartatott meg a városbáza udvarán.

— **A vadlibák a határ minden részén** csapatosan szállják meg a vetéseket, s ahova oda kapnak, jelentékeny károkat is okoznak. Csudáljuk, hogy a vadásztársaság rájuk nem ijeszti egy kicsit. A vadliba vadászatnak most van az ideje, s egy angyalházi vadászat minden valószínűség szerint szép eredménnyel járna.

— **Eljegyzés.** Grün Sámuel, az Áron és Tarsa czég könnyvezetője közelebb jegyezte el Pöstyénben Braun Gizella kisasszonyt.

— **Hosszu ősz.** Akik a multkori zivatar után azt jósoigálták, hogy hosszú ősz lesz — úgy látszik — igazuk volt, mert pár hét óta remek verőfényes ősi napok járnak. A szép ősi időjárás ki akarja pótolni a nyár mostohaságát. Ujunkkal érjük a november hónapot, de azért olyan szép idők járnak, mintha csak szeptember végén volnánk.

— **A szőlőkupeczek.** Az ősz beálltával szeker-számra hordják a kétesebbnél kétesebb szőlőoltványokat a piacra. A mult héten is egy egész szekér ilyen zöld oltás volt a piacon és természetesen vették is nyakrafőre, még pedig drága pénzen. Figyelmezteljük a gazdaközönséget, hogy oltványokat csak ismert helyekről vegyen, mert az ilyen kétes értékű oltványok kevesebbet érnek a semminél. Aki figyelmesen megnézte a mult héten a piacon volt zöld oltásokat, láthatta, hogy azoknak a venyigéje még zöldes volt, a vége pedig ujnyi hosszúságban be volt száradva. Ez azt bizonyítja, hogy azok az oltások még hetekkel ezelőtt leszedettek, s így nem érhetek be. Már pedig első kellék az oltványok teljes beérése. Jó lesz tehát ha a gazdaközönség tartózkodó lesz az e féle vásárlásoknál.

— **Elgázolás vigyázatlanságból.** Balla János 17 éves kőműves tanonc csütörtökön a gőzmalom udvarán felült játékból a Körner Béla ott várakozó szekerének az oldalára. E közben az egyik ló megjádvé valamitől megrántotta a szekeret Balla János olyan szerencsétlenül esett a kerek alá, hogy azok fején két súlyosabb sérülést okoztak. A vigyázatlan fiu állapota most kétséges, hogy valjon megmarad-e? vagy meghal.

Ugy tudjuk, hogy a kik a város szőlőtelepéről oltványokat és vesszőket akarnak venni, azoknak már most jelentkezni kell a telep kezelőjénél Agárdi Lajos tanítónál.

Épen ezért figyelmeztetjük mindazokat, a kik vagy oltványokat, vagy vesszőket venni akarnak, hogy a jelentkezéssel siessenek, mert bizonyos, hogy a venni szándékozók igen sokan lesznek, s a kik késlekednek azok nem fognak kapni semmit.

A városi tanács pedig a fentiek figyelembe vételével határozza meg méltányosan az árakat, s így elég lesz téve a városnak és az egyesek érdekeinek egyaránt.

A tüdőgümőkór.

Irta: Dr. Hetényi Lipót.

A mozgóhámsejtek.

A körlevegővel a levegőutakba jutott és ezek falaira lerakódott tisztátalanságoknak a levegőutakból történő eltávolítása tárgyalásánál lehetetlen figyelembe nem vennünk azon apró piczinyiségű sejteket, hámsejteket vagy mozgóhámsejteket, amelyek a levegőutak nyálkahártyái mindenütt elvannak látva, be vannak vonva.

A mozgóhámsejtek sűrűn és nagy mennyiségben vannak a levegőutak nyálkahártyáin egymás mellett elhelyezve, úgy, hogy a nyálkahártya felületének bársónyszerű külemet kölcsönöznek.

Minden egyes mozgóhámsejtet úgy képzelhetünk legegyszerűbben, mint egy nyelével lefelé és a légutak falaiba erősített roppant piczinyiségű seprőt, melynek felfelé álló szélesebb végéről még a finomabb seprőszálcsák, a tulajdonképeni rezgőszálcsák sem hiányzanak.

E mozgóhámsejtek vagy inkább rezgőszálcsák mozgása állandó és önálló, és csakis annyiban függ a testszervezettől, a mennyiben ettől nyerik táplálkozásukat és ennek nyálkarészeivel vannak bevonva.

Ha a rezgőhámsejtekkel borított hártayafelület finom porral behintetik, ez utóbbi tova-vitelét a rezgésnek megfelelő irányban, tehát a gyégenyilás felé, észlelhetni. Balogh I 303.

Ezen a rezgőszálcsák által mozgásba hozott és tovaszállítható porrészek szállítási gyorsaságára vonatkozólag mondja Frey histológiája 188. lapján »Der Weg eines Zolls wird in einigen Minuten zurückgelegt.«

»A rezgőszálcsák mozgása a légutak takhártyáján a gégenyilat felé van irányulva, minélfogva némelyek felvették, hogy az által a nyálka kiürítése mozdíttatik elő, mi azonban kilehelés által sokkal hatályosabban történik meg. Valószínűbb, hogy a rezgőmozgás által a tüdő ürében levő levegőnek színet nélküli mozgatása következtében inkább a légáramlás és a légömlés mozdíttatik elő.« Balogh 304.

Mi a fent előadottakon kívül nemcsak lehetnek és valószínűnek, de sőt bizonyosnak is merjük állítani, hogy a mozgóhámsejtek és rezgőszálcsák a behelt körlevegővel a tüdő légutaiba jutott és a légutak nyálkahártyáira lerakódott tisztátalanító por, füst és egyébidegen microorganicus vagy bacillosus részeknek a légutakból való kitisztítására és kitakarítására is vannak rendeltetve.

Die Schleimdrüsen sondern den zähklebrigen Schleim ab durch welchen die Staubtheilchen der geathmeten Luft sich niederschlagen und nun mit dem Schleime zugleich durch das Wimperepithe aus dem Bronchialbaum und dem Kehlkopfe entfernt werden (Landois 210.)

A nyálkának a légutakból történő kiürítése kétségtelenül előmozdíttatik a mozgóhámsejtek és csilliszőrök működése által, a midőn ezek a légutak nyálka mennyiségét továbbítják, ezzel egyuttal a reá rakódott idegen légfertőző elemek, a sok por, füst és egyéb behelt organicus és anorganicus parányok is tovább szállítatnak a levegőutakból kivetetnek és kiürítetnek. »Csaknem az egész légvezető területen csilló mozgás található, mely — kifelé lévén irányozva — a nyáktól a hozzáelegyült port, valamint egyéb benyomult részecskéket eltávolítja. (Ranke 501.)

— **A sertésvész** még mindig pusztít a város területén és határán. Ugy halljuk, hogy a gazdaközönség közelebb kérelmezni fogja a helyiforgalom megnyitását.

— **Szándékos emberölés.** Izsó Ferencz b. ujjvárosi illetőségű 21 éves fiatal ember szerette Kiss (Karika) Józsefnek a hugát, s a leánynak házasságot is ígért. A viszony azonban pár hónappal ezelőtt megszakadt, s e miatt Kiss (Karika) József bosszút forralt Izsó Ferencz ellen, mert a mint mondotta: »csuffá tette a testvérjét«. Hogy bosszuját tölthesse, rábeszélte Tar Sándort, Izsó Ferencznek a barátját, hogy vasárnap este hívja el Izsó Ferenczet leányneznit. Izsó Ferencz barátja felkérésére fel is öltözött, s elindult Tar Sándorhoz. A város malmanál azonban Kis (Karika) József, Kakucsai Sándor, Vágó Imre és annak az apja Vágó Mihály újat állották Izsó Ferencznek és megverték. Izsó Ferencz pénteken meghalt a verés következtében. Hulláját tegnap boncolták fel a hullaházban és nagyszamu közönség jelenlétében el is temették. A tetteseket az rkapitányság átadta a büntető bíróságnak.

— **Képviselői beszámoló.** Polónyi Géza, városunk országgyűlési képviselője tegnap este városunkba érkezett. Beszámoló beszédét ma d. e. 10 órakor tartja meg a Bika vendéglő előtti téren.

— **A megbukott 5 frtos bankó.** Két atyafi elke-seredett pert folytatott a héten a községi bíróságnál. A per tárgya háromfrt volt, amelyet az alperes csutka áraban tartozott volna felperesnek fizetni. Alperes el is küldött egy öt frtos bankót felperesnek, azzal a czelal, hogy tartozását kifizeti, azonban felperes a bankót visszaküldte, azzal hogy azt nem fogadhatja el, mert az 5 frtos bankó már megbukott. A bíró váltig magyarázgatta volna, hogy az 5 frtos bankó még mindég jár, azonban a csökönnyös atyafi nem adott a magyarázgatásra semmit és ahoz ragaszkodott, hogy neki az alperes koronákkal fizessen.

— **Hogy fogadnám én el a bankót** — védekezett nagy pathó-zszal — mikor már régen megbukott. A II-ik tizedben az 5 frtos bankóra annyit adnak már csak, mint Fazekas Bakosra.

— **A kalapper.** K. L. helybeli lakoshoz egy este beállított egy ismerőse, és egy kalapot kért tőle rövid használatra. A jószívű ember oda is adta az egyetlenegy kalapját a melylyel azonban az ismerőse sohasem tért vissza. K. L. most a községi bíróságnál tett panaszt, s azt panaszolta leginkább, hogy ez a furfang olyan »átkos helyzetbe« hozta őt, hogy bekötött fejével volt kénytelen feljönni a városba magának kalapot venni. Ezért a »csufaságot« 10 forintot követel volna K. L., de panaszával elutasított, s csak a kalap árát kapta meg.

— **Adomány az óvodának.** Mönus Gyula föld-birtokos 1 frt 50 krt adományozott a helybeli kised-óvoda karácsonya ünnepejére. Az óvoda vezetősége e helyen is szives köszönetét nyilvánítja az adományozónak.

— **Vásár.** A Demeter napi ősi vásár hétfőn tartatott meg nálunk. A vásár napján gyönyörű verő-fényes ősi idő volt, nem lehet tehát csudálkozni rajta, ha a vásártéren reggeltől késő délutánig ezekre menő nép tolongott. Hogy a vásár el ne muljon utcai látványosság nélkül, egy dubaj kompania véres verekedést rögtönzött az egyik korosmaban. Majd megint holmi beugrott vidéki vásárosokkal gyűlt meg a rendőrségnek a dolga. Azonban ezeket a jeleneteket leszámítva el lehet mondani, hogy a mostani ősi vásárra nem lehet panaszuk sem a vevőknek, sem az árusoknak.

— **A debreczeni színház jövőheti műsora:** Hétfőn, október 31-én: »Czigánybáró.« Nagy operette, Strausztól.

Kedden, november 1-én: »Trónkereső.« Dráma irta Szigligeti.

Szerdán, nov. 1-én: »Coulisset ur.« Vigjáték.

Csütörtökön, november 3-án: »Stomfai család.«

Szinmű, 3 felvonásban. Irta: Csiky G.

Pénteken, nov. 4-én: »Koldusdiák.« Operette Millőckertől.

Szombaton, nov. 5-én: »Hoffman mesé.« Nagy operette, Offenbachtól.

Vasárnap nov. 6-án délután: »Az aranylakodalom.«

» » Este: »Szász kenyér.« Dráma

— **Visszahelyezett községi jegyző.** Kaszás József b.-ujvárosi jegyzőt, az ellene megindított fegyelmi vizsgálat befejeztével az alispán állásába visszahelyezte, s kisebb szabálytalanságok miatt dorgálásra és az eljárás költségei megtérítésére ítélte.

— **A pestis.** A múlt heteken Bécs város egyik legnagyobb kórházában, a Ferencz-József kórházban kiütött a pestis, az emberiség legöldöklőbb betegsége. A veszedelmes ragály úgy ütött ki a kórházban, hogy a pestis-osztály egyik szolgálója a pestis bacillusokkal befertőzött állatok etetése közben vigyázatlanságból befertőzte magát. A szolga négy nap mulva meg is halt. De pár nap mulva meghalt az intézet egyik nagyhirű fiatal orvosa is, aki meg a beteg szolga gyógyítása következtében kapta meg a rettenetes betegséget. A ragályozott kórházat teljesen elzárták a külvilágtól, úgy, hogy kilátás van rá, miszerint a ragály a kórházból kijönni nem fog. — A bécsi pestis híre nálunk is általános rémületet keltett, s a magyar hatóságok is intézkedtek a ragály behurcolása ellen.

— **Olcso gyümölcsfa-oltványok.** Akik az őszön jutányos ár mellett nemes gyümölcsfa-oltványokat akarnak rendelni, jelentkezzenek lapunk szerkesztőjénél Fehér Gábor urnál. Az oltványok fajazonosságáért és dúsgyökérzetéért teljes jótállás vállalatik. Az oltványok az ország egyik legjobb hírv telepéről lesznek szállítva. Az oltványok darabonként, szabadon választandó fajokban, azok erőssége és nagysága szerint 8, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 70 kr. Jelentkezések október hó 30-ik napjáig fogadtatnak el.

Szerkesztői üzenetek.

K. . . L. . . Helyben. A vadászati törvény (16. §-a) világosan rendeli, hogy a vadászatra jogosítottakon kívül senkinek sem szabad a vadászati területre semminemű ebet bebocsátani. Azt is rendeli a törvény, hogy a tanyai és nyájörző kutyák nyakába olyan kolonc akasztandó, mely első lábaik térdein alul 3 centiméternyi távolságra lóg alá. Azt is kimondja a törvény (14. §.), hogy a vadászati területen talált házi macskákat kutyákat a vadászatra jogosított elpusztíthatja.

A fenteb elmondottakból világos, hogy a vadászok jogosítva vannak a kolonc nélküli tanyai kutyákat és macskákat elpusztítani. Vagyis más szavakkal, ha valaki vadászat közben akár kolonc nélküli kutyát, akár macskát talál a vadászterületen, azt egyszerűen lelőheti.

Az az ebtulajdonos, aki ebeit az előírt kolonccsal el nem látja 1 frttól 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. Ismétlődés esetében a büntetés megkétszerezendő (32§)

A dolgot könnyen venni tehát nem szabad, mert feljelentés esetén a büntetést semmi módon nem fogja elkerülni.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. év londoni egészségügyi kiállításokon dísz oklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármínemű csuzos bántalmái, u. m. köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idűlőbb eseleknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váczi-körut 17. szám. — Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer árában valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely 71. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ingtatlanok forgalma.

H.-Szoboszlón.

1898. október 23-tól 29-ig.

Jenei Julianna s tsai átveszik Jenei János ingatlanait.

Molnár János és neje veszik Zöld Erzsébet hazas udvarát 230 frtért.

Ifj. Csizsár Gábor átveszi Csizsár Gábor és neje keringőbéli földét 100 frt értékben.

Lénárt Judit veszi Papp Julianna (ilalmasi szántó) illetőségét 400 frtért.

Császi Gábor veszi Széll Zsófia aranysegi szántó illetőségét 230 frtért.

R. Szilágyi János és neje veszik Magyar Lidia ingatlanait 36 frtért.

Dobozi István veszi Dede Gábor és tsai csatorna-kerti szőlőjét 120 frtért.

Csanády Sándor veszi ifj. Cseke Mihály és János bánomkerti szőlőjét 200 frtért.

Csanády Samuel és Sándor veszik Korpos István bánomkerti szőlőjét 200 frtért.

Bálint Kálmán veszi Horogh Mihály és neje keringőbéli szántóilletőségét 400 frtért.

Sóvágó Mihály és neje veszik Nagy Sámuel és neje kutyvölgyi szántóját 440 frtért.

Gönczi György és neje veszik Szilágyi Gyula és neje csepűskerti szőlőjét 270 frtért.

Marton Jánosné veszi Szilágyi Gyulané csepűskerti szőlőjét 60 frtért.

Piaczi árak.

— 1898. október 23. —

Buza idei	9-20 — 9-40
Kétszeres	8 — 8-10
Rozs	7-40 — 7-50
Árpa	5-60 — 5-80
Tengeri tavalyi szemes	5 — 5-20
Tengeri idei csős	4 — 4-20
Zab	5-50 — 5-60

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

F e h é r G á b o r.

A Pavillon vendéglő éttermében holnap azaz vasárnap **ZENEESTÉLY TARTATIK.** Kitűnő éremelléki karcos fog kiszolgáltatni.

Alólist főelárusító által több nagy nyeremény között

f. év márczius hó 22-én

60,000 kor.

f. év április hó 6-án a

600,000 kor.

jutalomdíj fizetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCCESEBB ESETBEN

EGY MILLIO KORONA.

Első osztályu eredeti sorsjegyek áral :

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6.— frt	3.— frt	1.50 frt	75 kr.

A sorsjegyeket utánvétellel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is beküldhető. A hivatalos tervezetet minden megrendeléshez ingyen melléklém. A huzási jegyzéket minden további felszólítás nélkül a huzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Sziveskedjék b. megrendelését mialább hozzám, mint a sorsjegyek eladására megbízott főelárusítóhoz juttatni

Bihari Ede

BUDAPEST,
Granátos-utca 14.

1898. november 17. és 18.

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

Fisch Albert

gazdasági gépek gyári raktára és termény-üzlete H.-Szoboszlón, Gátoldal, F. Tóth Károly úr házában, Ornstein Dezső ur mellett.

Mindennemű gazdasági gépek jutányos áron, előnyös feltételek mellett kaphatók. Termények a legmagasabb napi áron vétetnek.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény **jegyzéke.**

A nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	50000
1	" "	30000
1	" "	20000
1	" "	10000
3	" "	6000
1	" "	4000
5	" "	3000
1	" "	2500
2	" "	2000
3	" "	1500
31	" "	1000
67	" "	500
3	" "	300
433	" "	200
763	" "	100
1233	" "	50
90	" "	30
31700	" "	20
3000	" "	17
4000	" "	13
50	" "	10
3000	" "	8
2000	" "	4
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

A harmadik nagy magyar kir. osztály-sorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

1.000,000 sorsjegyre **50,000** újból nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő jerményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általános ismeretes, óriások.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.- trt
 „ fel „ „ „ 3.- „
 „ negyed „ „ „ 150 „
 „ nyolczod „ „ „ 75 „

küldjük szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul általánosan rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenehetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

folyó évi november hó 6-ig hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa.

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, V., Váci-körut 4a.

Rendelőlevél levágandó **Török A. és Tsa** uraknak Budapest.

Kérem részemre _____ I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

A ^{frt}összeget _____ utánvételezni kérem. postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

_____

_____

_____

Gyümölcsfák

minden nemei a legkiválóbb fajokban, továbbá, rózsa ojtványok és örökzöld fenyőfák a fák erős ségéhez mért méltányos áron

kaphatók

Petrovay György

faiskolájában

Nagy-Kürűben

Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye.

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépítő kenőcs.

- A Harmat-Crème a legjobb arcszépítő s kőzbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérre teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Crème sem olmot, sem higanyt nem tartalmaz s telje en ártalmatlan hatásu.
- A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.
- A Harmat-Crème nem teszi fényessé az arcot s fehéríti a bőrt.
- A Harmat-Crème kiváló jó hatásu mindennemű bőrbajoknál: pattanások s mites-erek (bőr-alkák) elmulasztására, napégette s sző kifújta arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Crème teljesen zsirtalan, habszerű jóillatú arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
- A Harmat Sz ppan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 33 kr

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerésznél Debreczenben.

Kapható H.-Szoboszlón:
ALEXYSÁNDOR UR
 gyógyszer-tárában.